

หลวงพ่อในกนิษ

วัดกุญชุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำนำ

เรื่องราวที่ถูกเล่าสืบต่อกันมาจากการพูดคุย เป็นหลักฐานแห่งความศรัทธาต่อหลวงพ่อในกุฎิของชาวภุรุษ เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงความศักดิ์สิทธิ์และอิทธิฤทธิ์ของหลวงพ่อ ท่านผู้ได้ที่มีความเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม จะมาบนบานศาลกล่าวขอให้ท่านช่วยเหลือเมื่อความเดือดร้อนในนั้นคลายลง หรือประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ขอไว้สมดังใจหมายแล้ว บ้างก็มABAว่า บ้างก็นำหนังตลงมาแสดง บ้างก็นำภาพยันตร์มาชาย บ้างก็นำลิเกหรือละครมาแสดงด้วย แล้วแต่คำที่ท่านผู้นั้นได้บนบานเอาไว้

ด้วยแรงศรัทธาในองค์หลวงพ่อในกุฎิอย่างแรงกล้า ทางคณะผู้จัดทำจึงได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เพื่อเผยแพร่ถึงเรื่องราวซึ่งประวัติของหลวงพ่อในกุฎิ อดีตเจ้าอาวาสวัดกุฎุรี และป้าภูริหาริย์ ต่างๆ ที่ชาวอำเภอภูรี และชาวอำเภอใกล้เคียงได้สัมผัส และบอกเล่าต่อๆ กันมาตั้งแต่ครั้งนี้ ย่า ตา ยาย ยังมีชีวิตอยู่ แล้วถ่ายทอดประสบการณ์นั้นให้ลูกหลานได้จดจำไว้

พระพห้าร์นาญ เขม พ. โภ^ก
รองเจ้าคุณ จังหวัดปะจາบคิริขันธ์
เจ้าอาวาสวัดกุฎุรี

หลวงพ่อในกุภิ

หลวงพ่อในกุภิวัดกุญชร เป็นเกจิอาจารย์ผู้วิเศษองค์หนึ่งของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หรือเป็นอาจารย์ผู้วิเศษทางภาคใต้ก็ว่าได้ ตาม

รูปพระพุทธรูปในวัดกุญชร จังหวัดกุญชร ประเทศไทย

ตำนานและคำบอกเล่ากันต่อๆ มาว่า เดิมท่านชื่อมาก หรือบุญมาก เป็นชาวบังษีใต้ แต่ไม่ทราบหรือปรากฏแน่นอนว่าท่านมีถิ่นฐานอยู่ที่ไหน ได้มีเรื่องเล่ากันมาเป็น ๒ นัยด้วยกันคือ นัยหนึ่งว่าเป็นคนดำเนินทาง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร อีกนัยหนึ่งว่า เป็นชาวหลังสวนนั้นเอง ทั้ง ๒ นัยที่ว่ามานี้ ก็หาได้มีหลักฐานปรากฏชัดเจนแน่นไม่ แต่ที่แน่นอนที่สุดนั้นก็คือ ท่านเป็นชาวบังษีใต้ แน่นอน หลวงพ่อในกุภิ มีพื้นรองร่วมท้องเดียวกันมาทั้งหมด ๔ คนด้วยกัน มีพี่ชาย ๒ และมีน้องสาว ๑ คน ส่วนตัวท่านเป็นลูกคนที่ ๓ ของบิดามารดาท่านเกิดในราปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๓๐๔ สมัยแผ่นดินพระเจ้าเอกทศกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย พี่ชายของท่านคนหนึ่งชื่ออินทร์ คงจะชื่อม่วง สวนของสาวคนสุดท้องนั้นว่ากันว่าชื่อพริมเพรา ตระกูลของหลวงพ่อเป็นตระกูลที่มีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก

อุปสมบท

ผู้ชายในตระกูล เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปีแล้ว จะต้องบวชกันทุกคน พี่ชายคนโตที่ชื่ออินทร์ เมื่อได้มีอายุครบกึ่งบวช คนรองที่ชื่อม่วง ครั้นเมื่ออายุครบกึ่งบวช หลวงพ่อในกุภิ เองก็บวชเช่นเดียวกัน สันนิษฐานว่า

หลวงพ่อในกุฎี บัวชินราวปี พ.ศ.๒๓๒๔ หรือ พ.ศ.๒๓๒๕ ใน ๒ ปีนี้
ปีชุด หรือปีขາล นั่นเอง

ตระกูลของหลวงพ่อในกุฎีทั้ง ๓ พี่น้อง
เมื่อบัวชลแล้วก็ได้ศึกษาเล่าเรียนกันมา ตามยุค
ตามสมัย ที่มีการศึกษาอยู่ในสมัยนั้น พอมี
ความรู้พระธรรมวินัยพอที่จะรักษาตัวได้แล้ว
ก็พยายามศึกษาเล่าเรียนในทางเวชกรรมและในทางไสยาสัตร และ
วิปัสสนากรรมมภาร្តานอีกทางหนึ่งด้วย จนสามารถชำนาญแตกฉาน
กันทุกองค์ทั้ง ๓ พี่น้อง แต่ละองค์ล้วนพอที่จะเป็นเกจิอาจารย์ของลั่ง
ได้กันทุกองค์ เมื่อได้อยู่จำพรรษาที่วัดเดิมกันมาตามสมควรแล้ว จึงได้
ซักชวนกันเดินธุดงค์ขึ้นมาทางหนีอ พักแรมกันเรื่อยมาตามสถานที่
ต่างๆ ที่นั่นบ้างที่นี่บ้าง แห่งละพระราหันต์นั่นบ้าง จนได้เดินทางมาถึง
เมืองกำเนิดพคุณหรือบางสะพานในปัจจุบัน พี่ชายองค์ใหญ่ คือ
หลวงพ่ออินทร์ ท่านได้เห็นพื้นที่และทำเลที่นั่นอุดมสมบูรณ์ดีพอที่จะ
พักพิงอยู่อาศัยในที่นั้นได้ ท่านจึงขอพักอยู่จำพรรษา ณ ที่นั้น ต่อมา
ท่านได้เป็นที่เลื่อมใสของชาวเมืองกำเนิดพคุณ จนท่านได้ถึงการ
มรณภาพอยู่ ณ วัดนั้นเอง ชาวเมืองกำเนิดพคุณจึงได้ช่วยกันสร้าง
รูปเหมือนของท่านไว้สักการบูชาและปิดทอง ปัจจุบันนี้รูปของท่านได้
ประดิษฐ์ฐานอยู่ที่วัดเขาใบสด อำเภอบางสะพาน

เมื่อเหลืออีกสองพี่น้อง คือหลวงพอมวงกับหลวงพอมาก หรือ
หลวงพ่อในกุฎี ทั้งสองก็ได้ธุดงค์กัน ขึ้นมาตามลำดับ จนได้มาถึงถ้ำ
แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างบ้านกูดกับทับสะแก หลวงพอมวงท่านเห็นถ้ำ

ພັນທຸພະເວັນເຮັດວຽກໃນວິທະຍາວະນູດອີນຍຸງ

เข้าก็พอใจในถ้ำนั้น ท่านเห็นเป็นถ้ำที่สวยงามดี จึงได้บอกกับหลวงพ่อในกุฎี ซึ่งเป็นนองชาวยา ขอพักอยู่จำพรรษา ณ ที่ถ้ำนั้น ถ้านั้นก็คือถ้ำคีริวงศ์

พระแก้วมรกตในวัดคีริวงศ์ที่ประทับบนบุษบกอยู่ในวัด

ในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ใกล้กับป้ายสถานีโภคตานом หลวงพอมงคลอยู่ที่นั้น ได้เป็นที่เคารพนับถือของ ประชาชนในแถบนั้น ครั้นเมื่อได้ล่วงลับดับจิตไป แล้ว ประชาชนทั้งหลายจึงได้พร้อมใจกันบันรูป เนื่องของท่าน ไว้สักการบูชา และก็ได้ประดิษฐ์ อยู่ที่ถ้ำคีริวงศ์นั้นเอง ปัจจุบันถ้านั้นได้เป็นวัดในพระพุทธศาสนาแล้ว ชื่อวัดถ้ำคีริวงศ์ หลวงพอบุญมากหรือหลวงพ่อในกุฎี ท่านเหลือเพียง องค์เดียว ก็ได้ถูกดึงเครื่อยขึ้นมา พักผ่อนรองแรมจำพรรษาต่อด้วย

จนกระทั่งได้เดินทางขึ้นมาถึงเมืองกุญบุรี สมัยนั้นกุญบุรียังเป็น เมืองอยู่ สันนิฐานว่าอยู่ในราษฎร พ.ศ. ๒๓๔๐ กุญบุรียังมีเจ้าเมืองปกครอง ในขณะนั้นวัดกุญบุรีกำลังว่างเจ้าอาวาสปักครองวัด เจ้าเมืองกุญบุรี และประชาชนชาวเมืองกุญบุรีจึงได้อ้อนวอนและอภารณาให้หลวงพ่อ ได้รับเป็นเจ้าอาวาสปัก ครองวัดกุญบุรี

รัตนเป็นเจ้าอาวาส

หลวงพ่อในกุฎีได้พิจารณาเห็นว่า วัดกุญบุรี นี้เป็นวัดเก่าวัดแก่ เป็นวัดที่คุ้มบ้านเมืองมาก่อน พร้อมทั้งได้เห็นทำเลที่ตั้งวัดอยู่ในที่เหมาะสม และถูกกลั่นชนะการสร้างวัดมีแม่น้ำกุญบุรีไหลผ่านทางด้านหลังวัด และตั้งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้าน ที่พระภิกษุจะต้องออกไปบินบทบาทใน เวลาเช้า นับว่าเป็นสับปายะของผู้อยู่อาศัยถึงจะไม่ไกลจากหมู่บ้านแต่

ก็ปราศจากเสียงอ้ออิงเข้ามารบกวน สมเป็นที่หลีกอยู่ของสมณะผู้ใคร
หาความสงบ หลวงพ่อในกุฎิเป็นผู้ที่เฝ้าใจ ในด้านหาความสงบทางจิต
อยู่แล้ว จึงได้รับอrationจากเจ้าเมือง และชาวกุญบุรีปกรอง
วัดกุญบุรีตลอดมา

หลวงพ่อในกุฎิเป็นผู้ที่มีเมตตาจิต ได้ช่วยเหลืออนุเคราะห์ และ
สงเคราะห์ให้กับคนทุกเพศทุกวัยทุกชั้นทุกหมู่เหล่า ตลอดถึงลูกเล็ก
เด็กแดง ได้รับความป่วยไข้ก็ช่วยพนปั๊ดและตามหยกตมยาให้ ท่านช่วย
สงเคราะห์ให้ด้วยจิตเมตตา อยู่ตลอดเวลา นับได้ว่าท่านได้เป็นที่พึ่งของ
ปวงชนหั้งหายจริงๆ เมื่อเป็นดังนี้ ชาวกุญบุรีจึงได้มีหลวงพ่อในกุฎิเป็น^๑
สรณะ เพิ่มขึ้นอีกองค์หนึ่ง นอกจากไตรสรณะคณ์

ในสมัยหนึ่ง คนเม่าคนแก่เล็กน้อยมาร้า ครั้งหนึ่งที่เมืองกุญบุรีนี้
ได้มีโรคระบาดเกิดขึ้นอย่างร้ายแรง ผู้คนล้มตายกันเป็นจำนวนมาก
ในสมัยก่อนเรียกันว่าโรคหা�ลง ปัจจุบันก็คือหิวạตกโรคนั้นเอง ล้มตาย
กันจนใบไม้เหลือง คำว่าใบไม้เหลืองนั้นก็คือ คนโบราณเมื่อมีคนตาย
แล้วจะต้องนำไปฝังไว้ในป่าช้า แล้วตัดต้นไม้หรือกิ่งไม้ปักไว้ที่หลุมฝังศพ
เพื่อเป็นเครื่องหมายพอจាได้ ประชาชนตายเข้าตายเย็นกันทุกวัน หลวง
พ่อท่านก็ได้พยายามช่วยอนุเคราะห์ด้วยการเผยแพร่เมตตาจิต และเจริญพระ
พหุธรรมดขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อขับไล่เสนียดจัญไร พร้อม
ทั้งได้ใช้เวทมนต์คากาอาคมทางไสยศาสตร์ ช่วยปัดเป่าให้ชาวกุญบุรี
ได้พอนคลายและผ่านพ้นจากทุกข์ภัยและมรณภัยไปได้เป็นอย่างมาก

หลวงพ่อในกุฎิท่านเป็นผู้คงครั้ดในด้านวิปัสสนา กัมมัฏฐาน
และชำนาญคุลลองเคลลางทางด้านไสยศาสตร์ พร้อมทั้งเป็นผู้มีเมตตา

ถูกปิดทองทั้งเป็น

จิตอย่างสูง ทั้งเป็นผู้มีว่าจารศักดิ์สิทธิ์
อีกด้วย คือเมื่อพูดคำได้แล้วจะต้อง

เป็นอย่างนั้น เมื่อเป็นดังนี้ชาวเมืองกุญบรี เมืองคลองวาฬ เมืองปราณ
ตลอดถึงเมืองไกล์เดียงจึงได้ศรัทธาเลื่อมใสในบุญการมีเป็นอันมาก
เมื่อได้ได้รับความทุกข์จะต้องหาโอกาสบานบานศักดิ์ลา ขอให้
ช่วยปัดเป่าให้พอนคลายหายจากทุกนั้นๆ ครั้นเมื่อได้รับความสำเร็จ
แล้ว หรือสมความปรารถนาจากที่ตนได้บอกกล่าวต่อหนลงพ่อไว้แล้ว
ก็จะต้องมานมัสการ และปิดทองที่ตัวท่านเป็นจำนวนมาก จนไม่สามารถ
ที่จะปฏิเสธในการที่ได้บันบาน ของผู้ที่ศรัทธาเลื่อมใสได้ จึงจำต้องยอม
ให้เข้าเหล่านั้นปิดทอง ตามที่เข้าได้บันบานเอาไว้ เเละกันว่าลงพอ
ท่านต้องถูกปิดทองทั้งเป็น คือปิดตั้งแต่หัวเข่าของท่านลงไปจนถึงปลาย
เท้าทั้งสองข้าง ในเรื่องไสยศาสตร์เวทมนตร์คากานั้นบ่าวลงพอ
เป็นผู้มีความชั้น และศักดิ์สิทธิ์เป็นพิเศษองค์หนึ่ง ดังมีเรื่องเล่าว่า

กะเหรี้ยงลงดี

ครั้นหนึ่ง เมื่อลงพอยังมีชีวิตอยู่ ได้มี
พวากะเหรี้ยงเดินทางมาขอพักอาศัยค้างคืนที่วัดคืนหนึ่ง ด้วยความที่
หลวงพ่อเป็นผู้ที่มีเมตตาจิตตอคนทุกชั้นทุกภาษา ท่านก้อนอุญาตให้
พวากะเหรี้ยงเหล่านั้นพักพิงอาศัยภายในวัดได้ พวากะเหรี้ยงในสมัย
นั้นบ่าวเป็นผู้ที่มีเวทมนตร์คากาชั้นลังเป็นอย่างยิ่ง ครั้นเมื่อได้เข้ามา
พักพิงอาศัยก็ได้ผูกช้างมาให้พักผ่อนภายในวัดแล้วพวากะตั้งก็ต้องหุงหา
อาหารกินกันในตอนเย็น ความที่เป็นคนเกียจคร้านและเชื่อมั่นในความ
ชั้นของตน ในการหุงหาอาหารนั้นพวากะเหรี้ยงได้ใช้เวทมนตร์คากาที่

ขลังของตน แสดงให้ประชาชน ดูโดยใช้วิธีบังคือเขามีดามากหน้าแข้ง ของตน เขายาเป็นพื่นหุ่งข้าว โดยแสดงมันต์บังให้ชาวบ้านได้รู้อย่างนั้น ว่าตนนี้เป็นผู้วิเศษ มีความคลั่งข้าวบ้านชาวเมือง ได้ยื้อขา กันมาก จึงได้นำความไปบอกเล่าให้หลวงพ่อซึ่งท่านได้อยู่บูนกุฎิของท่านได้ทราบ แต่หลวงพ่อท่านทราบก่อนแล้วว่า พวากะเรื่ยงนี้ได้ลองดีกับท่าน โดยพวากะเรื่ยงเหล่านั้นมิได้ถูกหน้าแข้งของตนเลย แต่ได้ไปถูกอาเสาคลาของท่านมาหุ่งข้าว เมื่อเป็นดังนี้หลวงพ่อจึงได้คิดจะทรงน้ำสั่งสอนพวากะเรื่ยงเหล่านี้ ให้รู้สำนึกรักน้ำสั่งบ้าง ท่านจึงได้รายเเทมนตร์อาม ขลัง นำกระลามะพร้าวไปครอบช่างม้าของพวากะเรื่ยงไว้หมด ครั้น เมื่อพวากะเรื่ยงได้พักนอนค้างคืนแล้ว จุ่งเข้าขึ้นจะต้องเดินทางต่อไป ก็ได้เที่ยวหาซ่างมาของตนก็ไม่พบเลยสักตัวเดียว หากันทั่วทั้งบริเวณ วัด ก็ไม่พบซ่างมา จึงได้ขั้กชวนกันไปหาหลวงพ่อ ได้เรียนถ้ามาราซ่างมา ของพวากะหายไปไหน หลวงพ่อจึงตอบว่า เรารู้ว่าซ่างมาของพวากะเจ้าอยู่ที่ไหนแต่เราขอตามพวากะเจ้าว่า เหตุใดเจ้าจึงได้กระทำความชั่วซ่า เลวaram โดยถูกอาเสาคลาของเราราไปหุ่งข้าวกันพวากะเรื่ยงตอบว่า พวากะนี้มิได้ถูก พวากะถูกหน้าแข้งตนเองดังนัก หลวงพ่อจึงได้ชี้ให้ไปดู และบอกว่า เรารู้ทุกอย่างถึงการกระทำของพวากะเจ้า พวากะเจ้า กระทำกันอย่างนี้ไม่ได้ที่หน้าที่หลังอย่างได้กระทำกันอย่างนี้ก็เป็นอันขาด ทั้งที่นี้และที่อื่นๆ หลวงพ่อจึงได้ให้พวากะเรื่ยงรับคำปฏิญาณว่า จะไม่ทำอย่างนี้อีก หลวงพ่อจึงบอกว่าซ่างมาอยู่ใน ถ้าไม่รับคำก็จะ

บริเวณที่วัดกีดามีรากไม้ใหญ่ริมแม่น้ำแม่กลองที่ตั้ง
ที่ริมแม่น้ำในป่าไม้ใหญ่ที่ริมแม่น้ำแม่กลอง

ไม่บอก เมื่อโคนไม้นี้เข้าพวากะหรี่ยง จึงต้องยอมจำนนและรับปากกับหลวงพ่อ พวากันจะไม่ขอลองวิชาที่อันเป็นเหตุที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และทำให้ของผู้อื่นเสียหาย หลวงพ่อจึงได้ให้พวากะหรี่ยง ไปเปิดกะلامพราวนี่ที่ค่าว่าอยู่ตามข้างศาลากุฎิ และบอกว่าซ่างมาของพวากเจ้า อยู่ที่นั้นแหล่ เมื่อพวากะหรี่ยงได้ทำการที่หลวงพอบอก ก็ได้พบซ่างมาของตนอยู่ในกะلامพราวนี้เอง และทั้งอยู่ครบอีกด้วย จึงได้เกิดความเลื่อมใสในหลวงพ่อเป็นอันมาก ถึงกับยอมยกย่องนับถือ และยอมตนขอเป็นศิษย์ ตั้งแต่นั้นมาพวากะหรี่ยง ทั้งหลายก็เล่ากันต่อๆ ไปถึงความ

ପ୍ରକାଶନୀରୁ ୧୦୦ ପରାମି ଉତ୍ସାହପାତ୍ରିବିଦ୍ୟାନୟରୁ

หลวงพ่อ อยู่เป็นประจำ

ที่หลงพอได้มีเมตตาจิตและมีเวทมนตร์อันศักดิ์สิทธิ์ ต้อมาก็ได้มีพวากะเหรี้ยงได้เดินทางเข้ามาพักพิงอาศัยที่วัดกุยบุรีเป็นประจำ เมื่อหลงพอต้องการเครื่องยาสมุนไพรรากไม้ในป่าพวากะเหรี้ยง ก็ได้ขวนขวยหมายถวาย

ວາຈາຕັກດິສິທິ

ឧប្បជ្ជនវិវារីប័ណ្ណដីមិនមេក្នុងការបង្រៀនដែរ

เรื่องที่ท่านเป็นผู้มีวิชาสิทธินั้น ก็ได้มีเรื่องเล่ากันมาว่า หลวงพอในภูท่าน ได้มีลิงเลี้ยงไว้ตัวหนึ่ง ท่านได้เลี้ยงไว้ตั้งแต่เล็กแต่น้อย ไม่ทราบว่าได้มีครรภ์นำมาถวายให้ท่าน หลวงพอเลี้ยงไว้จนโตแล้วเชื่อว่าสามารถที่จะใช้ให้ทำงานบางสิ่ง

บางอย่างได้ เรียกว่า ภูมิปัญญา ภูมิปัญญาคนได้ดีที่เดียว วันหนึ่ง ลิงนั้นได้เที่ยวชุมชน ตามสันชาติภูมิปัญญาของสัตว์ เที่ยวปีนป่ายต้นไม้ขึ้นโน่นรื้อ่นนี่ หลวงพ่อจึง

ได้ร้องเรียกให้ลงมา ลิงนั้นก็ไม่ยอมลงยังเที่ยวปืนป่ายอยู่อย่างนั้น หลวงพ่อได้เรียกจนรำคาญจึงได้พูดไปว่า เที่ยวปืนป่ายไม่ลงมาประเดี่ยว ก็พลดตกลงมาตายหรอก หลวงพ่อท่านพูดไปก็มิได้มีเจตนาเป็นอกุศล แต่อย่างไร ที่พูดไปก็ เพราะ ว่าร้องเรียกเสียจนรำคาญ จะด้วย เพราะ ว่า จาอันศักดิ์ สิทธิ์ของท่าน หรือจะอย่างไรก็ไม่ทราบได้ ลิงนั้นกระโดด ลงเด่นอยู่ได้ประเดี่ยวเดียวเท่านั้น ก็ได้พลาดและตกจากยอดไม้ลงมา กระแทกพื้นขาดใจตายทันที จะด้วย เพราะ ชะตาชีวิตของลิงมีเท่านั้น หรือ เพราะ ว่า เป็น ว่า จาอันศักดิ์ สิทธิ์ของหลวงพอก็ไม่ทราบได้ เมื่อเป็น อย่างนี้แล้วชาวบ้านชาวเมืองทั้ง หลายจึงได้ศรัทธาเลื่อมใส่ว่า ท่านเป็น ผู้ที่มี ว่า จาศักดิ์ สิทธิ์ จะทำอะไรก็พยาภามมิให้หลวงพอกลัวทำนิติ เตียนได้ อันนี้เป็นเครื่องส่งเสริมภารมีของท่านขึ้นอีกเป็นอันมาก

ที่มาของชื่อหลวงพ่อในกุฎิ

หลวงพ่อ เมื่อคราวท่านวางจากภารกิจ ต่างๆ ของวัดแล้ว ท่านจะต้องบำเพ็ญภาระ ของท่านอยู่เป็นประจำ เลากันว่า บางครั้งท่าน จะเข้าสมាមิเจริญวิปัสสนากูฏแต่ในกุฎิของท่าน

ตลอด ๗ วันบ้าง ๑๕ วันบ้าง โดยท่านจะไม่ลุกและออกจากกุฎิของท่าน ไปไหนเลย ด้วยเหตุอันนี้เอง จึงได้มีคำเรียกท่านอีกคำหนึ่งว่า หลวงพอ ในกุฎิ คำที่เรียกว่าหลวงพ่อในกุฎินั้น ก็มาจากสาเหตุที่ ท่านนั่งสมາมิ แล้วไม่ออกจากกุฎิ ของท่านไปไหน ชาวบ้านจึงเรียกท่านอย่างนั้นเรื่อยมา ตลอด คำว่าหลวงพอมากหรือบุญมากตามชื่อเดิมของท่าน จึงได้เลื่อน หายไป นิยมแต่คำว่าหลวงพ่อในกุฎิกันเท่านั้น จนกระทั่งถึงทุกวันนี้

มาตรฐานงานนิ่งขั้ดสามวิ

หลวงพ่อท่านได้ปักครอง วัดกุยบุรี และได้เป็นที่พึ่งอาศัยแก่ ปวงชนทั้งหลาย ได้เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้ความอบอุ่นและอุปการะเพื่อແแก่ผู้ที่ได้รับความทุกข์ทั้งทุกข์กายและทุกข์ใจ ตลอดถึงได้สั่งสอนใน

ประชาชนยึดมั่นอยู่ในคำสอนของพระศาสนา
จนท่านได้เป็นที่เคารพสักการะของปวงชนทั้งหลาย
นับว่าท่านได้อยู่มานับ้ป้ายแห่งชีวิตของท่าน
ท่านศักดิ์สิทธิ์จิตของถูกปิดทองทั้งเป็นตามที่ก้าวเลี้ยว
หลักฐานบางอย่างและคำบอกเล่าจากผู้มาผู้แก่เล่า
กันต่อมาว่าหลวงพ่อท่านอยู่มาจนอายุได้ ๑๐๘ ปี

จึงได้ถึงแก่กรรมภาพไปตามกู่ธรมดาของสังฆาร คือเมื่อมีเกิดก็ต้องมีดับ
จะอยู่ค้าฟ้าต่อไปไม่ได้แม้แต่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ก็ต้องเสด็จ
ดับขันธ์ปัจฉินพพาน การมรณภาพของหลวงพ่อในภูนิัน เล่ากันว่า ท่านได้
มรณภาพแบบนั่งสมาธิแล้วท่านก็สำเร็จไปเลย ด้วยอำนาจแห่งองค์มา
และวิปัสสนาของท่านนั่นเอง ท่านถึงแก่กรรมภาพไปเมื่อ พ.ศ.๒๔๑๒
หรือ ๒๔๑๓ ในต้นรัชกาลที่ ๕ หรือเมื่อประมาณ ๑๗๗ ปีมาแล้ว ด้วยเดชะ
บารมีคุณของท่าน แม้ถึงท่านจะได้ล่วงลับดับจิตไปแล้ว ประชาชนทั้งหลาย
ก็ยังมีจิตศรัทธาเลื่อมใสและยึดมั่นอยู่ในท่านยัง
ไม่จีดจาก กลับจะยิ่งแน่แครวนยิ่งขึ้น จึงได้พร้อมใจ
กัน บัน្តรูปเหมือนของท่านไว้สักการบูชา และได้
บรรจุอธิษฐานของท่านไว้ภายใน ให้คล้ายกับวารหลวงพอ
ท่านยังมีชีวิตอยู่ ครั้นอยู่นานนานวันเข้า บารมีและอภินิหารต่างๆ ของท่าน
ก็ยิ่งมากขึ้นๆ ตาม ลำดับจนกระทั้งบัดนี้

ໃນເລືອກອີຍ່ງຮ່າຍແລ້ວ ແລ້ວຢູ່ການປະກວດການອັນ
ຕື່ມເປັດກາມີ້ວັນຊີ່ວັນການເກີດແກ່ລົງລົງມາ

แรงศรีทรา

มิใช่แต่คนชาวเมืองกุยบุรีเท่านั้นชาวจังหวัดประจำฯ และจังหวัดใกล้เคียง ตลอดถึงกรุงเทพมหานคร ที่ศรีทราเลื่อมใสในท่านจะทำการงาน หรือประกอบกิจการอันใด จิตใจของเจ้าก็จะต้องมีหลงพ่อในกุฎีเป็นที่พึ่งกันทั้งนั้น จะอกรถ ถอยรถ เจ็บป่วยไป ทำกิจการค้าขาย ทำไร่ทำนา ของหาย ประสบเคราะห์กรรมต่างๆ ในดวงใจของเขาก็จะขาดหลงพ่อเสียมิได้ จะต้องระลึกถึงหลงพ่อ ต้องบันบานศักดิ์สิทธิ์ให้หลงพ่อได้ช่วยเหลือช่วยส่งเคราะห์กันอยู่เป็นประจำ ครั้นเมื่อหลงพ่อได้ช่วยดลบันดาลให้กิจการของเขาสำเร็จ ให้หายจากโรคภัยไข้เจ็บให้ได้ผลดีจากการทำไร่ทำนา สมความปรารถนาของเขาแล้ว เขาก็จะต้องมานมัสการและปิดทองหลังพอกันเป็นประจำทุกวัน อันนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่า หลงพอท่านเป็นผู้ที่ได้แรมเมตตาจิตส่งเคราะห์ให้กับทุกคนที่ได้ขอความช่วยเหลือจากท่าน ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านนั้นจะเห็นได้ว่าปีหนึ่งๆ นั้น ชาวจีนและชาวไทยในตลาดกุยบุรี จะต้องมีภารยนตร์จิ้งแต่จิ้งและจิ้งไหหลำ มาขายและมาแสดงถวายให้หลงพอซึ่งกันทุกๆ ปี แต่ละอย่างไม่ต่างกัน ๓ คืน เมื่อเสร็จแล้วก็จะต้องมีการเปียหรือประมูลสิ่งของที่เข้าได้นำมาถวาย และบุชาหลงพ่อได้เงินเข้าส่วนรวม คือสมาคมของชาวจีนครึ่งละเป็นแสนๆ บาททุกครั้งไป เพียงแต่ขั้นมเปียที่จาริกซื้อหลงพอเท่านั้นก็เปียกันคูละไม่ต่างกับ ๕-๖ พันบาทอยู่แล้ว นับว่าหลงพอท่านมิได้แบบมีปักป้องคุณครอง ให้เฉพาะเพียงคนหนึ่งคนเดียวเท่านั้น แม้แต่ส่วนรวม หลงพอก็ยังได้เป็นผู้มีส่วนได้ร่วมบุญร่วมกุศลกับเข้าด้วยกันเป็นจำนวนมาก

หลวงพ่อเมื่อท่านได้ล่วงลับ ยิ่งนานวันเข้าๆ ก็ยิ่งมีบารมีเพิ่มมากขึ้นๆ ทั้งในด้านอภินิหารและความศักดิ์สิทธิ์ สุดที่จะบรรณนาได้ หมดสิ้น นอกจากบุคคล ที่ได้ขอบูบนศาลา กล่าวกับท่านแล้ว จึงจะรู้ได้เอง ในที่นี้อันมีเนื้อที่จำกัดจะขอเล่าเกี่ยวกับอภินิหารของท่านในครั้งที่ยังไม่ถูกอันเกิดแก่ประชาชนทั้งหลาย อันเป็นส่วนรวม ไว้ประดับบารมีของท่านสักเพียง ๒-๓ เรื่อง ในช่วงระยะเวลาที่คุณกุยบุรีที่มีอายุ ๖๐-๗๐ ปี จะยังมีความจำและเล่าได้แม่นยำนั้นก็คือ

น้ำท่วมแต่ไม่เข้าบ้าน

เมื่อครั้งหนึ่งประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ หรือ ๒๕๖๗ นั้น ได้มีฝนตกหนัก น้ำเนื่อได้ไหลล่ำลงมาท่วมบ้านเรือนของชาวบุญบุรีตอนกลาง หรือที่ชาวบ้านเรียกวันวันน้ำท่วมใหญ่ของชาวบุญ คือ ที่ในตลาดกุยบุรีมีน้ำท่วมสูงขนาดมิดคิริยะ ประมาณ ๒ เมตรเศษ เอาเรือมาพายกันได้ตลอด ท่วมถึงชั้นสองของบ้าน ที่วัดกุยบุรีซึ่งอยู่บนที่สูงก็ท่วมเกือบถึงพื้นนอกชานวัด ท่วมประมาณ ๑ เมตรเศษ พื้นที่ตั้งกุฎีหลวงพอเก่านั้นอยู่ทางทิศใต้ของวัด อยู่ในพื้นที่ที่ต่ำกว่าที่ตั้งวัด “น้ำได้ท่วมกุฎีของหลวงพอ สูงเลยรถนีประตุของท่านมากขึ้นมาเป็นอันมาก ไม่ต่ำกว่า ๗๐-๘๐ เซนติเมตร แต่นั้นน้ำไม่ได้เข้าไปในกุฎีหลวงพอ ได้เลยแม่สักหยดเดียว” ลักษณะของกุฎีหลวงพอนั้นเป็นฝาผนังก่ออิฐถือปูน แต่บานประตุเป็นไม้ การปิดเปิดก็ไม่สนิทดีพอ ข่าวน้ำท่วมแล้วไม่เข้ากุฎีหลวงพอนั้นเป็นที่น่าอัศจรรย์ และน่าพิศวงเป็นอันมากในบารมีและ

อภินิหารของท่าน ประชาชนต่างก็ได้ห่องน้ำ และพายเรือมาดูกันเป็นจำนวนมาก แม้กระทั้งปัจจุบันบุคคลต่างถิน ต่างจังหวัดที่เคยได้รับฟังข่าว อันนี้ก็ยังได้เดินทางมาดู และสอบถามความ มหัศจรรย์ อันนี้กันอยู่เนื่องๆ แม้เหตุการณ์นั้น จะล่วงเลยมาหลายสิบปีแล้วก็ตาม

สงกรานต์โลกครั้งที่ 2

เรื่องอภินิหารของท่านแก่ชาวกุยบุรีอีกเรื่องหนึ่งก็คือ ได้เกิดขึ้น เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘ สมัยสงกรานต์โลกครั้งที่ ๒ ใกล้จะยุติ (ชาวบ้านชาวเมืองเรียกว่าสงกรานต์ปุ่น) ฝ่ายพันธมิตรได้ทิ้งระเบิด สถานที่ต่างๆ ที่สำคัญๆ ของประเทศไทย ตลอดถึงสะพานรถไฟ ซึ่งเป็น หนทางที่ต้องใช้ขึ้นลงเสบียงอาหารและยุทธสัมภาระในการสงกรานต์ของ ญี่ปุ่น สะพานรถไฟใหญ่ๆ จึงถูกฝ่ายพันธมิตรทำลายจนหมดสิ้น เช่น ราชบุรี เพชรบุรี ปราณบุรี เป็นต้น สะพานรถไฟที่กุยบุรีนี้ก็เป็นเป้าหมาย ที่หนึ่งที่จะต้องทำลาย เช่น เดียวกัน ในระหว่างนั้น พอเวลาบ่ายจะมี เครื่องบิน ๒ เครื่องยนต์ มุ่งหน้าบินมาทิ้งระเบิดสะพานรถไฟ หรือคง กุยบุรีทุกวัน ทิ้งกันอยู่เป็นเดือน ชาวเมืองกุยบุรีต่างอกสันขวัญหายกันทั่ว ต่างก็ได้บุนบานและบอกลาไว้ให้หลวงพ่อในกุฎีได้ช่วยปัดป้องคุ้มครอง ให้ด้วย ต่างคนต่างก็กระเสือกกระสนหาที่กำบัง เพื่อหลบภัยตาม สัญชาตญาณแห่งความกลัวภัยของตนในระหว่างที่เครื่องบินกำลังบิน วนทิ้งระเบิดอยู่นั้น ได้มีคนจำนวนมากได้เห็นมีพระองค์หนึ่งได้ยืนอยู่ บนสะพาน คงรถไฟทุกวันที่เครื่องบินมาทิ้งระเบิด พระองค์ที่อยู่นั้น

คือห้องพ่อในกฎหมายนั้นของ ท่านไปช่วยป้องคุ้มครองสะพานไว้จากระเบิด ไม่ให้เสียหายสะพานรถไฟอื่นๆ ต้องพังพินาศเสียหายด้วยการทิ้งระเบิด ของฝ่ายสัมพันธมิตร จนใช้การไม่ได้ทุกสะพาน แต่เดชะบุญสะพานรถไฟที่กุญบุรีไม่ได้รับอันตราย ไม่เสียหายเลย ยังใช้การขนส่งได้อยู่ตลอดเวลา เมื่อสังคมร่วมยุติเสร็จสิ้นจากการ ทิ้งระเบิดแล้ว หลวงพ่อฯ ได้มาเข้าเฝ้าชาวบ้านว่าได้ปัดป้องคุ้มครองสะพานคงไว้ จนมีระบบไปหมด แต่ก็ปัดป้องพลาดไปลูกหนึ่ง แต่ก็พยายามช่วยไว้ไม่ให้เสียหาย คือระเบิดได้ตกลงมาถูกสะพานแต่ไม่ระเบิด ได้กระดอนไประเบิดห่าง จากสะพานเป็นอันมากจึงทำไม่ให้สะพานต้องเสียหาย สะพานรถไฟ กุญบุรีดังเช่นกัน ก็ด้วยเดชะบารมีของหลวงพ่อในกุญ ได้ช่วยปัดป้อง คุ้มครองเอาไว้ให้โดยแท้

ไฟโภหลึงตลาด

เรื่องของนิหารและหัวศจรรย์ครั้งยิ่งใหญ่ครั้งที่สามคือ เมื่อ สังคมร่วมปุ่นเลิกได้ไม่นานนัก ขณะดูร้อนเดือน ๔ เดือน ๕ หรือ ในราเดือนมีนา-เมษา ทางด้านหลังของตลาดกุญบุรี ทางด้านหนึ่ใน สมัยนั้นยังเป็นป่าอยู่ส่วนมาก และทางหลังบ้านของแขวงของตลาดกุญบุรี ก็เป็นป่าใหญ่ที่ยวและแห้ง เพราะเป็นหน้าร้อน ได้เกิดไฟลุกใหม่ขึ้น จึงด้วยเหตุเกิดจากอะไรก็ไม่ทราบได้ ไฟได้ลุกใหม่เข้ามาห้าบ้านของแขวง ชาวตลาดกุญบุรีซึ่งได้มีคนจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ต่างก็ตื่นตระหนก ตกใจ ตกตะลึงกันไปหมด ไม่รู้ที่จะทำอย่างไรได้ สมัยนั้นรถดับเพลิงก็ ยังไม่มี ใช้ไฟก็ได้ใหม่เข้ามาทุกที ทั้งชาวจีนและชาวไทยต่างก็ได้บอกกล่าว ให้คุณพอช่วยกันหั้งตลาด คนไทยก็ได้บอกว่า “ขอให้คุณพอ

ในกฎิชัยด้วยๆ” คนจีนก็บอกว่า “คุงพ้อช่วยล่วยฯ” ทั้งตลาดก็เง็งแข็งไปหมด แต่จะด้วยเดชะบุญบารมีของหลวงพ่อในกฎิ หรือพระด้วยชีวิตของชาวดาดกุยบุรีจะยังไม่ถึงความพินาศปราศจากที่อยู่อาศัยก็ไม่ทราบได้ ไฟได้ไหม้ไปแล้วของตลาดกุยบุรีท่านนั้น ก็เหมือนอย่างมีลมพัดเปลวไฟให้ใกล้อกไป และได้มอดดับในที่สุด

เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นที่กล่าวขวัญกันมากทั้งชาวไทยและชาวจีน แม้เหตุการณ์จะได้ล่วงเลยมานานแล้ว แต่ยังคงแพร่หลายในจิตใจของชาวกุยบุรีอยู่มีรู้ลืม.....

ประวัติวัดกุญชร

วัดกุญชร เป็น วัดที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เดิมชื่อว่าวัดกุย ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๔๐๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุญชร อำเภอ กุญชร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ติดกับแม่น้ำ กุญชร ฝั่งซ้าย และอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของ ถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔)

อยู่ติดกับที่ทำการอำเภอ กุญชร ที่ทำการชลประทาน สถานีตำรวจนครบาล อำเภอ กุญชร และสถานที่ทำการเกษตรอำเภอ กุญชร อยู่ห่างจากสถานี รถไฟ กุญชร ประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ มีถนนหน้าวัดซึ่งเทคโนโลยีตัด สูตถนนเพชรเกษม ๘๐ เมตร มีหลักฐานที่ดินของวัดตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๑๒ เล่มที่ ๗ หน้า ๑๒ อำเภอ กุญชร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ตามสำเนาโฉนดที่ดินท้ายประวัติของวัดกุญชร

พื้นที่และอาณาเขต

สถานที่ตั้ง และอาณาเขต

วัดกุญชร เป็น วัดที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เดิมชื่อ ว่าวัดกุย ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๔๐๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุญชร อำเภอ กุญชร จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ติดกับแม่น้ำ กุญชร ฝั่งซ้าย และอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของ ถนนเพชรเกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔) อยู่ติดกับที่ทำการอำเภอ กุญชร ที่ทำการชลประทาน สถานีตำรวจนครบาล อำเภอ กุญชร และสถานที่ทำการเกษตร อำเภอ กุญชร อยู่ห่างจากสถานี รถไฟ กุญชร ประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ

มีถนนหน้าวัดซึ่งเทคโนโลยีตัดสูญน้ำเพชรเกษม ๙๐ เมตร มีหลักฐานที่ดินของวัดตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒ เล่มที่ ๗ หน้า ๑๒ อำเภอกรุงบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสำเนาโฉนดที่ดินท้ายประวัติของวัดกรุงบุรี

ทิศเหนือ จุดนนเข้าที่ทำการชลประทานกรุงบุรี สถานีตำรวจนครบาลกรุงบุรี ที่ว่าการอำเภอกรุงบุรี เก่า และที่ทำการเกษตรอำเภอกรุงบุรี

ทิศใต้ จดที่ดินของประชาชนซึ่งมีป้อมเชิงเทิน

เทินโบราณของเมืองกรุงบุรี อยู่ห่างจากเขตวัดเพียง ๙๐ เมตร และจดส่วนหนึ่งของป้อมน้ำมันเซลล์

ทิศตะวันออก จดส่วนหนึ่งของที่ว่าการอำเภอกรุงบุรีเก่า อาคารร้านค้าของประชาชนที่คั่น ถนนเพชรเกษมกับวัดกรุงบุรี และส่วนหนึ่งของป้อมน้ำมันเซลล์

ทิศตะวันตก จดแม่น้ำกรุงบุรี และที่ดินส่วนหนึ่งของชลประทานกรุงบุรีภายในบริเวณของวัดกรุงบุรีทางด้านทิศเหนือของวัด เลยอุบลสถานของวัดไป มีโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอกรุงบุรี ตั้งอยู่ ๑ โรง ประกอบด้วยอาคาร ๕ หลัง หอประชุม ๑ หลัง อาคารเรียนเด็กเล็ก ๑ หลัง บ้านพักครู ๒ หลัง โรงอาหาร ๒ หลัง และวัดกรุงบุรีนี้ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลกรุงบุรี ทางด้านทิศตะวันออกของวัดมีกำแพงกันตลอดแนวของวัด ทางด้านทิศใต้มีกำแพงกันเพียงครึ่งเขตต่อจากนั้นเป็นแนวรั้วลดหนาแน่นตลอด ส่วนทางด้านทิศตะวันตกมีแม่น้ำกรุงบุรีเป็นแนวกันต่อโดยลวดหนามตลอดแนวเขต

การสร้างวัดกุญธรี

วัดกุญธรี ประชาชนชอบเรียกกันสั้นๆ ว่า วัดกุญ เป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของชุมชน ในเขตเทศบาล ตำบลกุญธรี ในปัจจุบัน จากการสอบถามของผู้สูง อายุบางท่าน ได้กล่าวถึงวัดกุญธรีไว้ว่า บริเวณที่ ตั้งวัดในปัจจุบันนี้เดิมมีอยู่ ๒ วัด คือวัดกวย ตั้ง อยู่ทางทิศเหนือ และวัดกุญธรีตั้งอยู่ทางทิศใต้ アナมาเขตของวัดทั้งสอง จะอยู่ติดกัน ระยะต่อมารีชีวิ์ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน วัดทั้ง ๒ ได้รวม เข้าเป็นวัดเดียวกัน และเรียกันว่าวัดกุญ บริเวณวัดกวยในปัจจุบันเป็น ที่ตั้งของโรงเรียนประถมศึกษาวัดกุญธรี ส่วนอุโบสถและวิหารของวัดกวยถูกล้อม ทำลายจนหมด โบราณวัตถุของวัดกวย ที่ยังคงเหลืออยู่ในปัจจุบัน คือ พระพุทธรูปประทับนั่งปางมารวิชัยทำจาก ทรายสีแดง (ทรายแดง) ปัจจุบันประดิษฐานเป็นพระประทานอยู่ในพระ อุโบสถหลังใหม่ของวัดกุญธรี แต่ได้มีการขับผิวบุนและลงรักปิดทองคำ จนไม่สามารถเห็นเค้าเดิม นอกจากนี้ชาวเมืองกุญธรียังมีความเชื่อเกี่ยวกับบริเวณที่ตั้งของวัดกวยก่อน ที่จะมารวมกับวัดกุญ โดยกล่าวกันว่า บริเวณนี้วัดกวยมีบ่อน้ำทิพย์อยู่บ่อนึง เมื่อใดฝนแล้ง ชาวเมืองกุญธรีจะไปขุดบ่อน้ำทิพย์ดังกล่าว และหากขุดพบขอนไม้สีดำอยู่กับน้ำ เมื่อใดฝนก็จะตกลงมา ความแห้งแล้งก็จะหมดไปในที่สุด ความเชื่อของชาวเมืองกุญธรีที่มีต่อวัดกวยและวัดกุญดังกล่าวข้างต้น แม้ว่าเป็นเรื่องที่

ไม่สามารถพิสูจน์ได้ก็ตาม แต่ก็สามารถชี้ให้เห็นถึงความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อวัดได้อย่างชัดเจน และวัดทั้ง ๒ ชាយกุยบุรีเรียกว่าวัดพื้นของมาแต่โบราณ วัดกวยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวัดกุยเมื่อในนั้นไม่ปรากฏหลักฐานแน่นัด นอกจากบอกเล่าสืบตอกันมา และประวัติความเป็นมาของวัดกุยและวัดกวยว่าสร้างขึ้นเมื่อใด ครรเป็นผู้สร้างก็ไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารระบุไว้เลย ในการศึกษาประวัติความเป็นมาของวัดกุยบุรีจึงใช้วิธีเปรียบเทียบกับหลักฐาน อื่นๆ กันๆ คือ

๑. ศึกษาเปรียบเทียบประวัติเมืองกุยบุรี เพราะว่าชุมชนในสมัยโบราณมักจะมีประเพณี หรือมีคตินิยมสร้างวัดขึ้นเป็นศูนย์กลางของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นชุมชนขนาดเล็กขนาดใหญ่ระดับเมือง ดังนั้น วัดกุยบุรี จึงเป็นศูนย์กลางของชุมชนเมืองกุยบุรีจนถึงปัจจุบันก็จะสร้างขึ้นมาพร้อมกับการพัฒนา หรือการสร้างเมืองกุยบุรี

๒. ศึกษารูปแบบศิลปกรรมจากโบราณวัตถุและโบราณสถานภายในวัด

ประวัติศาสตร์เมืองกุยบุรี

เมืองกุยบุรีเป็นเมืองโบราณที่ปรากฏหลักฐานว่า มีมาแล้วแต่อยุธยาเป็นราชธานี ตัวเมืองตั้งอยู่บริเวณฝั่งแม่น้ำกุยบุรีด้านเหนือ มีวัดกุยบุรีเป็นศูนย์กลางเมือง บริเวณเมืองเก่าในปัจจุบัน เป็นที่ตั้งของobaekgukyuburi และวัดกุยบุรีก็ยังคงอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของชุมชนในปัจจุบันด้วย ผลจากการขยายตัวของมนุษย์ตลอดจนถึงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) และการ

สร้างทางรถไฟสายใต้ได้ทำลายหลักฐานโบราณ ของเมืองกุยบูรีโบราณ ไปจนเกือบหมด ชาวอำเภอกุยบูรีที่อายุมากได้กล่าวว่าบริเวณด้านตะวันออกของวัดกุยบูรีเป็นที่ตั้งของจวนเจ้าเมืองเดิม เมื่อมีการสร้างถนนเพชรไดสร้างผ่านตัวเมืองโบราณ และตัดผ่านบริเวณจวนเจ้าเมืองเดิมด้วย จึงแบ่งบริเวณ จวนเมืองออกเป็นสองส่วนเรียกว่าจวนบนและจวนล่าง นอกจานนี้ยังปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับเมืองโบราณอีกอยู่บ้าง คือ ป้อมเชิงเทิน ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านใต้ของวัดกุยบูรี ปัจจุบันเป็นสภาพไม่ชัดเจน แต่ยังมีโครงเดิมอยู่บ้าง ป้อมนี้เป็นป้อมทางทิศใต้ของเมืองต่อจากป้อมแห่งนี้ไปทางทิศใต้ประมาณ ๒ กิโลเมตร จะเป็นเส้นทางโบราณที่ใช้เดินทางข้ามแม่น้ำกุยบูรี ปัจจุบันชาวบ้านเรียกว่า ทางข้าม บริเวณทางข้ามนี้ใช้เป็นเส้นทางข้ามแม่น้ำกุยบูรีตลอด เมื่อกระทั้งการเดินทัพมาหากเข้ามาทางด้านด้านสิงห์จะต้องข้าม ที่จุดทางข้ามมายังเมืองกุยบูรี และการเดินทางไปยังกรุงศรีอยุธยา จะเห็นว่าเมืองกุยบูรีสร้างขึ้นมาด้วยเงื่อนไขทางยุทธศาสตร์ เป็นหัวเมืองสำคัญในการควบคุมในการเดินทางติดต่อระหว่างหัวเมืองฝ่ายเหนือ และฝ่ายใต้ โดยเฉพาะจะมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นเมืองแรกด้านหน้าสุดที่คอยสักดพมาที่ยกเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา หลักฐานทางด้านเอกสารที่กล่าวถึงเมืองกุยบูรีจะเป็นเอกสารในช่วงกรุงศรีอยุธยา ดังนั้นอาจจะประเมินอายุของเมืองกุยบูรีโดยกว้างๆ ได้วาเป็นเมืองโบราณที่มีมานานแล้วตั้งแต่ช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยา หลักฐานที่เก่าที่สุดกล่าวถึงเมืองกุยบูรีคือ พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับ เยเรเมียสฟาน พลีด ซึ่งเขียนในสมัยพระเจ้าปาราชาททองโดยกล่าวเอาไว้ว่า ราบปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙ เจ้าอุ พระราชนอรสของ

กรุงจีนเดินทางโดยเรือมาเมืองปัตตานี จากนั้นได้เดินทางเสด็จโดยทางบกไปปั้ยเมืองลีคร เมื่อครอบครองแล้วจัดการบ้านเมืองในลีครเรียบเรียกแล้วเสด็จต่อไปปั้ยเมืองกุยบุรีตามพงศาวดารฉบับนี้จะเป็นชื่อเดียวหรือเมืองเดียวกับเมืองกุยบุรี ไม่ปรากฏหลักฐานแน่นชัด จากการตรวจสอบ พระราชนพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาฉบับอื่นที่ไม่ใช่การบันทึกของชาวต่างชาติก็ไม่พบว่าเมืองกุยบุรีได้มีมานานแล้วตั้งแต่ช่วงสมัยอยุธยาตอนตนแต่อย่างไรก็ตามเรื่องราวของพระเจ้าอู่ที่สร้างเมืองกุยบุรีนั้นจะมีเค้าความเป็นจริงตามที่เล่าสืบต่อกันมา เมืองกุยบุรี ปรากฏชื่อเป็นหลักฐานแน่นชัดในช่วงสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ได้กล่าวไว้วาณิช วันอังคาร ขึ้น ๒ ค่ำ ๕ ปีจอ อชุศค (พ.ศ.) กรมการเมืองกุยบุรีบอกเข้ามาว่า พระยาไสยวงศ์ ซึ่งให้ไปรังเมืองตะนาวศรีเป็นกบฏ หลักฐานเอกสารดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมืองกุยบุรีที่มีอยู่แล้วในช่วงสมัยพระเจ้านเรศวร และนาจะมีก่อนหน้านั้น แต่คงเป็นเพียงเมืองด้านหน้าเล็กๆ พงศาวดารเรียกเจ้าเมืองว่า กรมการเมือง หากเปรียบเทียบกับเมืองตะนาวศรี จะเห็นว่าผู้ครองเมืองตะนาวศรีมีตำแหน่งเป็นพระยา ดังนั้นสถานภาพของเมืองกุยบุรีก็คงจะเป็นเมืองหน้าด่านเล็กๆ เมืองหนึ่งเท่านั้น อาจจะกล่าวได้ว่าเมืองกุยบุรีน่าจะพัฒนาขึ้นเป็นชุมชนระดับเมืองเมื่อกรุงศรีอยุธยาทำศึกสงครามกับพม่าเป็นตนมา คือ นาจะมีมากในการเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าครั้งที่ ๑ โดยเป็นเมืองหน้าด่านแรกที่จะอยู่สกัดทัพพม่าที่เดินทางเข้ามาทางด้านลีขิ้ง และจะต้องข้ามแม่น้ำกุยที่บริเวณท่าข้ามของเมืองกุยบุรี โดยไม่ใช่เมืองสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและศิลปวัฒนธรรม เมื่อมีการพัฒนาเมืองกุยบุรีขึ้นมาในช่วงนี้แล้วก็นา

จะมีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนพร้อมกันด้วย เพื่อจะได้เป็นศูนย์กลางด้านจิตใจของชุมชนภายในหลังรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาเสนาบดี

เรื่องราวของเมืองกุญบุรีไม่ปรากฏชัดนัก เมืองกุญบุรีคงดำรงสถานภาพเป็นเมืองในพระราชอาณาจักรกรุงศรีอยุธยาต่อมาต่อ จนถึงสมัยสมเด็จพระบรมราชชนนีว่าด้วยเรื่อง ๓ (พระเจ้าบรมโกศ) ได้กล่าวถึงเมืองกุญบุรีไว้ว่า ลุศกราช ๑๐๙ ปีเสาะ (พ.ศ.๒๔๙๐) พระกุญบุรีออกหนังสือเขามาว่า พีชทองคำบังเกิดขึ้นที่ตำบลบางสะพาน แขวงเมืองกุญบุรีได้ส่งทองคำหนัก ๓ ตำลึงเข้าทูลเกล้าฯ ถวายเป็นทงขوا จะเห็นได้ว่า ในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมืองกุญบุรีคงจะยกฐานะขึ้นเป็นเมืองใหญ่มาก อาณาเขตกว้างมากขึ้น และเจ้าเมืองมีตำแหน่งเป็นพระนอกราชนี้พงศาวดารยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ได้โปรดตั้งพระกุญบุรีให้เป็นพระยาวิเศษสมบัติ แสดงให้เห็นว่าเมืองกุญบุรีมีความสำคัญมากขึ้นโดยเฉพาะเมืองที่มีแหล่งทองคำสมบูรณ์ ก่อนที่จะเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ.๒๓๑๐ เมืองกุญบุรีคงจะเป็นเมืองที่สำคัญทางยุทธศาสตร์ของอาณาจักรอยุธยาเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นเมืองหนาดานเมืองแรกที่ค่อยสักดัทพพมาที่จะเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา เรื่องของขุนรองปลัดชู นับว่าเป็นวีรบุรุษไทยที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุดในประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ไม่แพ้วีรชนค่ายบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ที่ได้ยอมเสียสละชีวิตและเลือดเนื้อ พลีชีพเพื่อชาติไทยในสมรภูมิอุบัติขึ้น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการสังหารระหว่างไทยกับพม่า ในปี พ.ศ.๒๓๑๒ พระเจ้าอลองพญาได้สั่งให้พพมาเข้าใจมติเมืองต้นนาวรศรีและเมืองมะริด ปราภกูร่าตีเมืองทั้งสองได้อย่าง

ง่ายดาย เห็นได้ว่า ไทยอ่อนแอกมาก ถ้าหากยกเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา ก็คงจะได้ชัยชนะ ทางฝ่ายกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าเอกทศก์โปรดให้จัดทัพไทยออกไปรับพม่าที่เมืองมะวิด และครั้งนั้นขุนรองปลัดชู กรรมการ เมืองวิเศษ ใช้ชาญเป็นผู้รู้วิทยาคมเข้ามาเอาเอกสารราชการส่ง回来 จึงโปรดให้คุณสมัครพรรคพวงรวม ๔๐๐ คน เป็นกองมาเอาเอกสารราชการส่ง回来 จึงโปรดให้คุณสมัครพรรคพวงรวม ๔๐๐ คน เป็นกองอาทมาตไปในกองทัพพระยาธนารัชเบศร์ด้วย (ไทยรับพม่า) กล่าวกันว่า ขุนรองปลัดชูได้ไปตั้งทัพที่กุยบุรีและประกอบพิธีทางไสยศาสตร์ที่วัดกุยบุรี แล้วยกกองทัพอาทมาตไปยันทัพพม่าที่อ่าวหัวข้าว อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดกุยและวัดกาวยคงจะเป็นศูนย์กลางของเมืองกุยบุรีตลอดมา โดยเฉพาะในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อเมืองกุยบุรีมีบทบาทมากขึ้นในฐานะเมืองแรกของคำ และสถานะภาพของเมืองก็สูงกว่าเดิมมาก วัดทั้งสองก็น่าจะเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นด้วยตามลำดับ ในฐานะศูนย์กลางเมือง แต่หลักฐานที่กล่าวถึงสิ่งก่อสร้างในสมัยนั้นเหลืออยู่ในปัจจุบันน้อยมาก โบราณวัตถุที่พอจะยืนยันได้ว่าวัดกุยเป็นวัดที่เก่าแก่และน่าจะมีมาแล้ว ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมกับเมืองกุย คือใบเสมาหินทรายโดยโกลนจากหินทรายแดงฐานล่างจะทำเป็นเดือยสมกับแทน ตัวใบเสมาลักษณะรูปแบบศิลป์เห็นได้ชัดว่าอยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

นอกจากหลักฐานจากใบเสมาแล้ว จากการสำรวจฐานของอุโบสถหลังเก่าพบว่าก่อด้วยอิฐขนาดใหญ่ การก่อจะใช้วิธีการก่อเรียง

สลับกวางยา เทคนิคดังกล่าวตลอดจนขนาดของอิฐที่ใช้ น่าจะเป็นลักษณะสิ่งก่อสร้างเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา จากหลักฐานที่ปรากฏดังกล่าวมาข้างต้นแล้ว แสดงให้เห็นว่า วัดกุยบุรีนี้น่าจะสร้างมาแล้วในกรุงศรีอยุธยาหรือสมัยอุทิngอย่างแน่นอน และคงเป็นวัดสำคัญของเมืองกุยบุรีโดยเฉพาะเจ้าเมืองคงจะได้ใช้วัดนี้ประกอบพิธีงานต่างๆ รวมทั้งการบำเพ็ญกุศลอีกด้วย ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีในราชนครที่๗ เมื่อครั้งพระองค์ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ พระองค์ได้เสด็จมาเยังวัดกุยบุรี ามนมาสการและปิดทองหลวงพ่อในกุฎี ศักดิ์สิทธิ์ของวัดกุยบุรีและพระองค์ได้ทรงมีพระราชสรีทรา ได้สละทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อร่วมบูรณะและปฏิสังขรณ์วัดกุยบุรีได้อีกจำนวนหนึ่งด้วย วัดกุยบุรีได้มีการประดับอัภิภัณฑ์ขึ้นเมื่อคืนวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๐๗ เพลิงไหม้สิ่งปลูกสร้างและอาคารต่างๆ ที่เป็นกุฎិสิ่งหง หอฉัน หอสาดมนต์ หมดสิน คงเหลือแต่อุโบสถศาลาการเบรียญหลังเก่า

สิ่งก่อสร้างที่ถาวรในปัจจุบัน

๑. อาคารกุฎีที่ประดิษฐานองค์หลวงพ่อในกุฎีเก่า สร้างขึ้นในสมัยไม่ปรากฏเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน หลังคามุงด้วยกระเบื้อง มีประตูเข้าเพื่อประตูเดียว อาคารกว้างประมาณ ๓.๐๐ เมตร ยาว ๔๐๐ เมตร ปัจจุบันทางวัดได้พยายามบารุงไว้เป็นสมบัติเก่าแก่ของวัดเพื่อเก็บไว้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

๒. วิหาร สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระประธานภายในอุโบสถ

หลังเก่า เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ เสาคอนกรีต
เสริมเหล็ก ผนังก่ออิฐถือปูน กว้าง ๖.๐๐ เมตร
ยาว ๑๙.๐๐ เมตร หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกлон
เล็กสีแดง พื้นเทคโนโลยีต์ ยกอาณาสังหมาໄວ่ด้วยไม้เนื้อแข็ง

๓. มนต์ทบทิปประดิษฐานองค์หลงพ่อในกุฎิปัจจุบัน สร้างขึ้นเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๑๐ แบบจตุรมุข (สี่มุข) เป็นตึกหันหลัง หลังคามุงด้วยกระเบื้อง
เคลือบແಡงคันสีเหลืองເຢິວ ชອຟ້າໃນຮາກຫາງໜໍສປະດັບ

๔. กระเจกສีเหลือง หน้าปัดทุกด้าน บັນລວດລາຍແລະລັກປິດທອງ
ແລະປະດັບກະຈອຍາງສ່ວຍງານ

๕. ອຸປົບສັດຫຼັງໃໝ່ສ້າງขື້ນເມື່ອ พ.ศ. ๒๕๙๙ ຫຼັງຄາ ๓ ຊັ້ນ ແບບ
ລດ ມຸນດ້ວຍກະເບົ່ງເຄລື່ອບສື່ຖອງ ໄດ້ຮັບພຣະວາຫານວິສຸງຄາມສື່ມາເມື່ອ
พ.ศ. ๒๕๐๓ ແລະໄດ້ທຳການຜູກພັກສື່ມາ ເມື່ອ
พ.ศ. ๒๕๐๔ ໂດຍມີພຣະສມເດືຈພຣະພຸທ່ອມີ່ມາຈາຍ
ສມຍດໍາຮັງສມະສັກດີ ເປັນພຣະຮຣມຄຸນາກວຣນ
ວັດສາມພຣະຍາກຈຸງເທິງ ໄດ້ເມີຕາເປັນພຣະປະຈານ
ສວດພັກສື່ມາ ປັຈຸບັນຂອຟ້າໃນຮາກ ມາກຫາງໜໍສປະດັບ
ແຕກໜໍາຊຸດມາປະດັບກະຈອກສື່ຖອງ ນ້າຈ່າວໜ້າສອງດ້ານບັນລວດລາຍປິດ
ທອງຄໍາລອງໜາດປະດັບກະຈອກ ບັນລວດລາຍໜຸ່ມປະດູແລະໜ້າຕ່າງໜໍມັດພື້ນ
ແລະເສາໜ້າຫຼັງບັນໄດ້ ແລະຈຸນັບປັງຮອບອຸປົບສັດຫິນອອນ ອາຄາຣ
ອຸປົບສັດກວາງ ๙๐๐ ເມື່ອ ຍາວ ๒๑.๐๐ ເມື່ອ

๖. ວິຫາຮອບທີ່ຄຸບອຸປົບສັດ ຈຳນວນ ๕ ພັດ ແຕະຫຼັງ ກວາງ ๔๐๐ ເມື່ອ
ຍາວ ๗.๕๐ ເມື່ອ ພັດຄາ ๒ ຊັ້ນ ๓ ລດ ມຸນດ້ວຍກະເບົ່ງສື່ຖອງ ຂອຟ້າໃນຮາກ

หางหงส์ประดับกระจากสีทองหน้าบันและคุหบันลาย เสาและพื้นขัดหินอ่อนทั้งหมด ๕ หลัง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๖

๗. ศalaการเบรี่ญ เป็นแบบทรงไทย อาคาร ๒ ชั้น เป็นตึกทั้งหลัง หลังคา ๒ ชั้นแบบติมุข (สามมุข) กว้าง ๑๒.๕๐ เมตร ยาว ๒๗.๕๐ หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีแดงแบบสุโขทัย ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ประดับกระจากสีทอง หน้าจั่วทั้ง ๓ ด้าน บันลวดลายลงรักปิดทองคำประดับกระจาก เพดานชั้นบนติดดาวลงรักปิดทองคำประดับกระจาก พื้นชั้นบนไม้เดงปนประดู่ส้ม พื้นชั้นล่างขัดหินอ่อน ชานรอบศาลาและบันไดขัดหินอ่อน กรองประดู่และหนาทางทุกช่องมีลวดลายรอง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๒ ล้านเงิน ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาทเศษ (ปัจจุบันชั้นบนใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ของผู้ที่มารักษาศีลอดอุบล สรวนชั้นล่างเป็นศูนย์อบรมเด็กอนวัยเรียน)

๘. ศาลามาปันสถานและเตาเผาเศพ ศาลาเป็นอาคารทรงไทย หลังคา ๒ ชั้น มุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกalonเล็กสีเขียว ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ประดับสีทอง หน้าบันด้านหน้าพร้อมทั้งคุ้บันลวดลาย อาคารเป็นแบบศาลาโถง มีห้องเก็บของด้านหลัง ๒ ห้อง มีเตาเผาเศพติดอยู่ที่มุขด้านหลังป้องเทาเผาสูง ๒๓.๙๕ เมตรกว้างตั้งเศพและบันไดขัดหินอ่อนพนเทคโนโลยกรีต มีอาสนะสองตัวเป็นไม้เนื้อแข็ง สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗ อาคารกว้าง ๑๒.๐๐ เมตร ยาว ๒๘.๕๐ เมตร

๙. อาคารโรงครัวของวัด เพื่อใช้ในงานศพคู่ศาลามาปันสถาน หลังคามุงด้วยสังกะสี เสาคอกนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๑๔.๐๐ เมตร

ยาว ๒๕.๐๐ เมตร มีห้องเก็บของ ๒ ห้อง มีโต๊ะอาหารหินอ่อน ๒๐ ชุด พื้นเทคโนโลยีต มีห้องน้ำห้องส้วม ๖ ห้อง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗

๑๐. อาคารสำรองและอาคารที่พักแขกอยู่ดูดู รวม ๒ หลัง เทียบกับศาลาไม้ปานสถานหั้งด้านซ้ายและด้านขวา อาคารที่พักแขก กว้าง ๖.๕๐ เมตร ยาว ๒๐.๐๐ เมตร ส่วนอาคารสำรองตั้งศพนั้น กว้าง ๑๐.๐๐ เมตร มีห้องเก็บของ ๒ ห้อง พื้นเทคโนโลยีต อาคารสำรอง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ อาคารที่พักแขกสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓

๑๑. อาคารหอจันแบบทรงไทยประยุกต์ ซึ่งเดิมเป็นศาลาปานสถาน และเตาเผา尸 ภายในหลังได้ทำการทุบเตา尸ออก เปลี่ยนแปลงมาเป็น

หอจัน หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนคู่สีเขียว โดยยกอาคารคร่อมให้เขื่อมกับหอจันเก่า รวม เป็นอาคารแฟดติดกันหมวด ๓ หลัง พื้นไม้เนื้อ เชิงและรอบบริเวณหอจันติดลูกกรงไม้มะค่าไม้ ได้ปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๒. ภูวิเจ้าอาวาส เป็นอาคารทรงไทยคู่ อาคาร ๒ ชั้น ๓ ห้อง กว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ยาว ๑๐.๕๐ เมตร เป็นตึกหั้งหลัง มุงด้วยกระเบื้อง ลูกฟูกลอนเล็กสีแดง พื้นไม้แดง บันไดขัดหินอ่อนปรับปรุงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑

๑๓. ศาลาจัตุรัมข เป็นศาลาโถงทรงไทย เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูกลอนเล็กสีเขียว ช่อฟ้า ใบระกา ทางหน้า ประดับหั้งสีด้านและคุหบ้านวดลาย พื้นเทคโนโลยีต สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งนายเที่ยง นางระเบียบ ประมปรีด เป็นผู้สร้างถวาย (ปัจจุบันได้ตกแต่ง เป็นสำนักงานเจ้าอาวาส)

๑๔. กุฎิสังฆ์ จำนวน ๑๑ หลัง สร้างแบบถาวร
แต่ละหลัง กว้าง ๖.๒๕ เมตร ยาว ๑๐.๕๐ เมตร
อาคาร ๒ ชั้น ๆ ละ ๓ ห้อง ครึ่ง ตีกครุ่งไม้ ๙ หลัง
เป็นตีกทั้งหลัง ๒ หลัง เป็นทรงไทย ๖ หลัง ทรงสากล
๖ หลัง หลังคามุงด้วยกระเบื้อง

ปูชนียวัตถุและปูชนียสถานที่สำคัญในวัด

๑. กุฎิกา ซึ่งประดิษฐานองค์หลวงพ่อในกุฎามัตตั้งแต่สมัยเก่า
ไม่ทราบได้สร้างขึ้นเมื่อไรและมีใครเป็นผู้สร้าง ได้สอบถามคนเก่าแก่ผู้
ที่มีอายุ ๘๐ กว่าปี ก็ไม่ทราบว่าสร้างไว้เมื่อไร ปัจจุบันยังเก็บรักษาเอา
ไว้ไม่ได้ทำลาย

๒. พระพุทธชูปเนื้อทรายแดง (ทรายแดง) ซึ่งเคยเป็น
พระประธานอยุภายในอุโบสถของวัดกุญแจวัดกุญแจวัดกุญแจวัดกุญแจ
พระพุทธชูปประทับนั่งปางมารวิชัย หน้าตักกว้างประมาณ
๒.๕๐ เมตร ฐานสูงตลอดถึงระดับรัศมีประมาณ ๓.๐๐ เมตรเศษ
นับว่าเป็นพระที่เก่าแก่มาก ปัจจุบันทางวัดได้ซ่อมและลงรักปิดทองใหม่
ทั้งสององค์ ไม่สามารถเห็นเนื้อทรายแดงเดิมได้

๓. รูปปั้นหลวงพ่อในกุฎิ ซึ่งเป็นรูปปั้นหลวงพ่อเจ้าอาวาสวัดกุญแจวี

ภายในบรรจุอธิษฐานท่าน (ซึ่งเดิมท่านซื้อมาจากหือ^{หือ}
บุญมาก) รูปปั้นนี้มีประชาชนเลื่อมใสกันมากทั้ง
ชาวจีนและชาวไทย มีคนกราบไหว้และปิดทอง
กันมากทุกวัน ทั้งคุณในจังหวัดปราจีนบุรีขึ้นร

และต่างจังหวัด ตลอดถึงกรุงเทพฯ ทางวัดได้จัดงานประจำปีปิดทองรูปปั้นของท่านทุกปี เริ่มงานในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ แรม ๓ ค่ำ เดือน ๕ รวมงาน ๖ วัน ๖ คืน นับว่าเป็นงานที่ใหญ่ของจังหวัดประจำปีปิดทองรูปปั้นที่เดียว

การพัฒนาและปรับปรุงวัด

เนื่องจากวัดกุยบุรีเป็นวัดที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนในเขตอำเภอ กุยบุรี และเป็นวัดที่ทางราชการให้เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเป็นประจำ มีประชาชนมาประกอบศาสนาแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก มาก ทางวัดจึงต้องปรับปรุง และทำการพัฒนาอยู่เสมอโดยกระทำดังนี้

๑. จัดการก่อสร้างศาสนะขึ้นใหม่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และให้เป็นสัดส่วน ให้มีพอกับจำนวนพระภิกษุสามเณรและเด็กวัด ซึ่งแต่ละปีจะมีเป็นจำนวนมากมาก

๒. บำรุงศาสนะเก่าแก่ภายในวัดที่ชำรุดทรุดโทรม ให้มั่นคง พร้อมกับต้องมีการรักษาทรวดทรงและให้เป็นเอกลักษณ์ของทางศาสนาอีกด้วย

๓. รักษาความมีระเบียบเรียบร้อยและทำความสะอาดของวัดอยู่เสมอ

ผลจากการพัฒนาและการปรับปรุงวัดดังกล่าวมาข้างต้น ทางราชการได้เล็งเห็นความสวยงามและความสำคัญของวัด ฉะนั้นในปี พ.ศ.๒๕๑๑ ที่ผ่านมาทางราชการได้ยกวัดกุยบุรีขึ้นมาเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างของจังหวัด ประจำปีปิดทองรูปปั้นที่เดียว

តាំងខ័រវាសវ័កម្មនូវ

ហេតុទីទរបពុសង់ខែ តាមពីសុបតាម ដី ពាក់ពាក់ ដែលមីយុទ្ធនឹង តាមពីសុបតាម ដី ពាក់ពាក់ ដែលមីយុទ្ធនឹង

គំនើ

១. ពរោជារយ្យុ ធម្ម. ព.ស.
២. ពរោជារយ្យិំ ធម្ម. ព.ស.
៣. ពរោជារយ្យុវាត ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៧
៤. ពរោជារយ្យុជានទ ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៨-២៤៦៩
៥. ពរោជារយ្យុសន ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៩-២៤៦៩
៦. ពរោជារយ្យុម ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៩-២៤៦៦
៧. ពរោគ្គុសុទរវរូណោ (កុងសុខ) ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៦-២៤៦៧
៨. ពរោមហាក្រុ ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៧-២៤៦៨
៩. ពរោយឯយ ពរោមសទ ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៨-២៤៦៩
១០. ពរោគ្គុសុទរវរូណោ (កេតុ) ធម្ម. ព.ស. ២៤៦៩-២៤៧០
១១. ពរោភារ ឯណាណវ ធម្ម. ព.ស. ២៤៧០-២៤៧១
១២. ពរោគ្គុប្រយុទ្ធផ្ទរកិច (សិនិ ឬ ិនិ ធម្ម. ព.ស. ២៤៧១-២៤៧២
១៣. ពរោជារយ្យុទរីពយ កតបុណ្យិំ ធម្ម. ព.ស. ២៤៧៣-២៤៧៤
(រីក្រាករខ័រវាស)
១៤. ពរោមហាចាំនាមុ ឱមននុ ធម្ម. ព.ស. ២៤៧៤
(ខ័រវាសងគ់ប៉ុជុបន)

พระครูประยุตวรกิจ (สนิท ณานคุตโต ป.ร.๒) อดีตเจ้าอาวาสวัดกุญชร
ผู้สร้างความเจริญรุ่งเรืองของวัดกุญชรเจริญบุปปานน

พระครูประยุตวรกิจ (สนิท ณานคุตโต) ท่านได้
ศึกษาเล่าเรียนพระวินัย และภาษาบาลี สอบได้นักธรรมเอก
และเปรียญธรรม ๔ ประโยค ได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร
ชั้นเอก ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดกุญชร เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๕ ตลอด
ระยะเวลาที่ท่านปักครองวัดกุญชร ท่านได้พัฒนาวัดให้เจริญก้าวหน้า
ในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา ท่านเป็นเจ้าสำนักเรียนพระปริยัติธรรม
วัดกุญชร ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาพระธรรมวินัย ในการ
อุปการะโรงเรียนวัดกุญชร และโรงเรียน ต่างๆ ให้ทุนการศึกษาแก่เด็ก
นักเรียนที่เรียนดีเดยกัน ด้านงานเผยแพร่พระพุทธศาสนา ท่านได้
เผยแพร่ความรู้ ด้านศิลธรรมของพระพุทธศาสนา ให้แก่นักเรียน อบรม
สั่งสอนพระพุทธศาสนา นิสิต และจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนา
ด้านการก่อสร้าง ทำการก่อสร้างศาลาการเปรียญ ปรับปรุงอุโบสถ ด้าน
สาธารณประโยชน์ มอบเงินให้โรงพยาบาลกุญชร สำหรับจัดซื้ออุปกรณ์
การแพทย์ อนุญาตให้ทางราชการ ใช้ที่ดินของวัด เพื่อก่อสร้างห้องสมุด
ประชาชน เป็นต้น ท่านยังทำสาธารณประโยชน์ เพื่อประชาชนอีกมาก
นายท่านเป็นเจ้าอาวาสวัดกุญชรเจริญ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๑๖ จึงมรณภาพลงด้วยอาการสงบทั้งเพศบรรพชิต

พระมหาสำราญ เขมนุโธ^๖
รองเจ้าคุณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เจ้าอาวาสวัดกุ๊งมูล รูปปั้นจุบัน